

GENESIS 20

Introduction

Chapter 18

- o Nag kadto ang GINOO nga ga pamatuod nga sa sunod nga tuig si Abraham may bata na nga lalaki...
- o Si Sara nag kadlaw sang mabatian nya ini - kay tungod TIGULANG NA GID SILA!
- o Pero ang GINOO nag sabat - may butang bala nga indi mahimo sang GINOO?
- o Gin dul-ong ni Abraham ang tatlo ka lalaki nga ga preparer na mag halin pakadto sa lugar sng Sodom kag Gomora.
- o Nag-ayo si Abraham sa GINOO – nga luwason ang syudad biskan may 10 lang nga matarong!

Chapter 19

- o Naga kabuhi si Lot pangkalibutanon
  - Nagtinir sya sa patag sang Sodom – kag nagsaylo sa syudad – kay nangin leder (leader) sng syudad
  - Biskan matarong sya nga taho - **II Pedro 2:7-8** – pero wala nya matandog ang mga taho
  - Imbis nga dal-on nya ang mga taho sa GINOO – ang kalautan sang Sodom amo ang ga butong sa iya!
- o Si Lot nag pabilin sa kalibutan
  - Sang ang duwa ka anghel nag kadto kay Lot kag gin hambalan sya nga malagyo – nag pangduwa-duwa sya...
  - Ang iya manggad ara sa kalibutan – ang iya tagipusu-on ara man sa kalibutan - **Mateo 6:19**
  - Napasugot ni Lot – ang anghel nga indi lng sya pakadtu-on sa layo (Zoar)
  - Pero ang iya asawa indi mag halin – nag balik sya sa Sodom – kag napatay
- o Ang baylo sng kompromiso
  - Nadula sa iya ang mga bata nya nga babahi nga kasal na – tungod sa pagkaguba sang Sodom
  - Nadula sa iya ang iya asawa kay tungod indi sya maghalin kag nagbalik sa syudad
  - Nadula sa iya ang moral sang duwa nya ka bata nga babahi tungod sa kalaot sng Sodom
  - Sa pagpangita sang maayo nga kabuhi- nadula ang tanan kay Lot

ANG BUTIG NI ABRAHAM... (5 POINTS)

- 1ST – Indi niya ma intiendihan ang GINOO... vs. 1-2
  - o 1st – pagkatapos maguba ang Sodom kag Gomora... vs.1
    - Naglakat si Abraham pakadto sa bagatnan (SOUTH)... [הַנֶּגֶב] tunga sang Kadesh kag Shur kag nag-istar sa Gerar
      - Nagsala siya tungod sa mga butang nga iya nakita - kag wala kabalo kun buhi pa ayhan si Lot
      - Basi si wala na intiendihan ni Abraham - abi nya luwason sang GINOO ang syudad
      - Basi sa pagpangduha-duha niya sa GINOO – nag halin si Abraham sa Mamre – kun diin nya na kita ang GINOO
      - Kag imbes nag kadto sya sa Negev (south) sang syudad sang Gerar
    - Ang Gerar syudad sang Filistinhon – mga taho nga wala kilala kag wala gasunod sa GINOO
      - Ang buot silingon sang KADESH – Balaan / Ang buot silingon sng SHUR – Pader / GERAR
      - Nag pangduha-duha si Abraham kun diin sya matinir sa BALAAN (Ginoo) ukon sa PADER (kalibutan) ...
      - Kag ang resulta – gin butong siya palayo sa GINOO kag pakadto sa kalibutan!
      - **May ara nga tion sa aton kabuhi nga WALA kita ka intiende kun ano ang ginahamo sang GINOO...**
      - **Kag naghambal ang GINOO nga indi man gid naton permi ma intiendihan - Isaias 55:8-9**
      - **Kag amo ini nga tion ang importante nga magpalapit kita kay JESUS...**

- Kun pasugatan naton ang pag pangduha-duha sa aton kabuhi – mangin resulta ini nga mapalayo kita kay Jesus!
- Ang DAKO nga problema subong sang kalibutan – indi maintiendihan ang katuyoan sang GINOO...
  - Ngaa sa gugma sang Ginoo – ginapasugtan Niya ang mga malain nga butang nga matabo
  - Wala nag promisa ang GINOO sang mahapos nga kabuhi – gina handom nya mga may ara kita sng KABUHI NGA WALA SING KATAPUSAN!
  - Kun kis-a ang KABUDLAYAN sa kabuhi – MALAIN NGA BUTANG – naga resulta nga mag pangita ang mga taho sa GINOO!
  - Maayo GID nga taho si Job – pero na dula ang tanan sa iya – iya manggad / iya pamilya / iya ikaayo nga lawas (health)...
  - May ara iban nga mamangkot, ngaa gina tugutan sang GINOO nga mag abot ang kabudlayan sa iya gina palangga...
  - Antis ang pagtilaw si Job kilala niya lang ang GINOO – pero pagkatapos nakita nya na ang GINOO!
  - **Job 42:5** – “sadto anay nabatian ko lang sa iban ang parte sa imo, pero subong nakita ko mismo ikaw.”
  - Kun kis-a gina haom-haum ta nga ang malain nga mga butang para lang sa mga malian nga taho – makuha mo ang dapat sa imo
  - Pero ang tuod gina pasugatan sang GINOO ang mga malain nga butang para sa mga maayo nga taho – sa Iya mga gina PALANGGA...
  - Kay sa tion sang kabudlayan amo ini ang tion nga nagapalapit kita sa GINOO!

o 2ND Ang Hari sang Gerar... vs. 2

- Gin hambalan ni Abraham ang mga taho sang gerar nga – si Sara iya ASAWA – UTOD niya
  - Si Abimelech – ang hari sang Gerar - ginpangasawa niya si Sara
  - Abimelech (title) – ang buot silingon sang Abi (amay) Melech (hari) – ang amay ko ang hari
- May ara duwa nga posibilidad kun ngaa gin pangasawa ni Abimelch si Sara...
  - Gwapa gid nga babahi si Sara - - **Genesis 12:14**
  - Tungod nga gwapa gid siya nahadlok si Abraham nga patyon siya sang mga lalaki para mapangasawa si Sara...
  - Pero sa **Genesis 12** – wala diri nahambal ang iya kagwapa
  - Indi matabo nga pakaslan ni Abimelch si Sara- subong 90 na katuig - sa iya ka gwapa
- Gin pakaslan ni Abimelech si Sara tungod sa political nga rason...
  - May ara posibilidad nga gusto ni Abimelech mag agum sang impluwensya upod si Abraham
  - Sa sini nga tion si Abraham manggaranon kag gamhanan
  - Sa pagpakasal ni Abimelech kay Sara – iya utod – mangin kaupod niya si Abraham!
- Ang resulta sang pagpili...
  - Ang pagpili para kay Abraham nga MAGPANGLAKATON (sequential imperfection) pa bagatnan amo ang paguha ni Abimelech (sequential imperfection) kay Sara para mangin iya asawa...
  - Kon may mga butang nga malain para sa aton – ma tentar kita nga basulon ang Ginoo
  - Imo ni sala GINOO – ngaa gin pasugtan MO nga mangin malain – indi na ko sa imo...
  - Pero kita ang naga-antos sa sala nga desisyon

o 2ND – Ang Damgo ni Abimelech... vs. 3-4

o 1ST - Ang GINOO nag kadto kay Abimalech sang gabi paagi sa damgo... vs. 3

- Ini ang una nga tion nga gin hambal sa biblia ang damgo – kag HALIN ini sa Ginoo
  - Kag subong maka istorya na ang Ginoo paagi sa damgo – si Joseph may ara duwa ka damgo nga dumalahan nya iya pamilya...

- Kag indi lang indi limitado para sa mga lalaki sa Bible – ang Ginoo nag hambal nga hatagan niya man kita damgo!
- **Joel 2:28** – Kag sa ulihi ihatag ko ang akon Espiritu sa tanan nga klase sang tawo. Ang inyo mga anak nga lalaki kag babayi magasugid sang akon mga mensahi. Ang inyo tigulang nga mga lalaki padamguhon ko. Ang inyo pamatan-on nga mga lalaki makakita sang mga palanan-awon.”
- Bisan ga hambal sa aton ang GINOO paagi sa damgo – indi na buot silingon ang tanan nga damgo halin sa GINOO...
  - **Manugwali 5:7** – “Ang sobra mo nga damgo kag hambal wala gid sing pulos. Gani magtahod ka sa Dios”
  - Ang damgo ta sang gabi basi halin sa Ginoo – ukon basi halin sa pagkaon sang damo nga lumpia
  - Para mabal-an nga ang imo damgo halin sa Ginoo – tan-awa sa Bible
  - Kun ang damgo wala naga ayon sa Pulong sang Ginoo – indi na halin sa Ginoo...
  - Antis ka magdesisyon base sa damgo – hibalua kun halin sila sa Ginoo
- o 2ND – Wala siya kabalo sang iya sala ... vs.3
  - Gin pahayag sang Ginoo kay Abimalech – nga si Sara kasal na kay Abraham...
    - Kon asawahon gid ni Abimelek si Sara – patyon gid siya sang Ginoo
    - Ngaa dako ang silot – kay indi lang nga nakasal na si Sara – kundi magabusong pa siya
    - Kay ang bata amo ang anak nga Ginpromisa – kay dira maga halin ang Messiah!
  - Te, ngaa silutan sang Ginoo – ang ignorante sa iya nga sala
    - Kun may ara nga wala nagsunod sang layi(law) – pero wala kabalo sang layi (law) – indi sila ayhan ma pinahan...
    - Kun ang layi nag hambal nga ang kadasigon lang ay 20km – pero wala ko nakita ang sulat (sign) – pwede ko kapadalagan 100km!
    - Ang sala may silot gid – bisan kabalo to ukon wala
    - Ang pagka ignorante indi na balibad sa Ginoo – ang makabalo sa tagipusu-on sang tawo...
    - Sa tanan ta nga gina himo – sa kada ginahambal ta – sa kada gina huna-huna ta...
    - Isa ka adlaw tanan kita magapanabat sa maga-abot nga paghukom sang Ginoo - **Mateo 12:36**
    - Luwas kun nadala kita sa pag patawad sang Dios – luwas kita sa paagi sa pagtuo sa kay Jesus!
    - **Hulubaton 24:12** – “mahimo nga magsiling ka nga wala ka nakahibalo parte sini. Pero nahibaluan sang Dios kon nagasugid ka sang matuod ukon wala, kay nagabantay siya sa imo kag nakahibalo siya kon ano gid ang ara sa imo hunahuna. Pagabalusan ka niya suno sa imo binuhatan”
- o 3RD – Ang Epekto sang Sala ... vs.4-5
  - Nag sapat si Abimelech sa Ginoo – paga patyon mo bala ang matarong nga nasyon – gina tumod nya ang iya pagka ignoratne...
    - Gin hambalan ni Abraham si Abimelech nga si Sara iya utod...
    - Si Sara man nag hambal nga utod niya niya Abraham...
    - Para kay Abimelek – wala siya sang sala – kay wala siya kabalo sang natabo
  - Abi naton ang aton desisyon kita lang ma-apektohan
    - Sang gin tawag sang GINOO si Jonah nga pa andaman amg mga taga-Assyria sa maga abot nga paghukom
    - Nagpalagyo sa Ginoo – kag nagsakay sa barko pakadto pa Tarshish – **Jonas 1:3-4**
    - Nagpadala ang Ginoo sang mabaskog nga bagyo kag lapit na lang maguba ang barko – upod sa tanan nga mga lalaki...
    - Ang sala ni Jonah wala lang naka epekto sa iya – kundi sa tanan nga nagapalibot sa iya!
    - Kun mag pili kita nga magpakasala – indi lang kita ang maga antos sang silot – maka sakit kita sa iban...
    - Dako ang epekto sang sang example – ang mga taho nagasunod – malain man ukon matarong...
    - Lakat sa gwa kag mag lantaw sa babaw – lantawa kun ano kadali mag sunod ang mga taho

- Sa pagkamuod ang aton sala maka epekto sa madamo nga taho- aton bata / abyan / pamilya
- o 4TH - Ang aton salabton sa Sala ... vs. 6-7
  - Wala gin tugutan sang GINOO nga mag upod si Abimelech kay Sara...
    - (There is a LOT of emphasis in the HEBREW on the Lord in His statement to Abimelech...)
    - Ako – BISKAN AKO (emphasis) – hibalua nga gin himo mo ni paagi sa matinlo nga konsyensya
    - Ako – BISKAN AKO (emphasis) – gina pa likawan nga mag himo sala sa akon
    - Gani – wala MO sya gin tandog – ang Ginoo ang nag palikaw kay Abimelech nga maka sala!
    - Wala ginhambal sa aton nga ginhawidan ni Abimelech si Sara
    - Pero ginhambal sa aton nga paagi sa Ginoo – para pungan ang sala nga desisyon!
    - Kun kis-a ang Ginoo naga abri/sirado sang pertahan para giyahan kita mag tikang...
    - Pero indi ka magsala sini – ang Ginoo ang naga giya sa aton mag lakat!
    - **Salmo 37:23** – “Ginagiyahan sang Ginoo ang mga tikang sang tawo nga ang iya pagkabuhi makapalipay sa iya.”
  - Gin sugo sang Ginoo si Abimelech nga ibalik si Sara kay Abraham...
    - Kun ibalik niya, si Abraham nga propeta pangamuyuan sya – kag mag maayo na ang tanan
    - Una nga ginhambal ang PROPETA sa biblia - [316 [אַבְרָם in OT – ang manughambalf sang GINOO
    - Ang Ideya sini, si Abraham – imbes nga mag binutig kun sino iya asawa...
    - Gin sugiran nya si Abimelech parte sa Ginoo nga iya gin serbisyohan – kag gin pangamuyuan
    - Ano ang katuyuan kag ang pagtawag sa isa ka PROPETA...
    - Ang katuyuan sang PROPETA - ang pag tawag sa mga taho nga mag hinulsol
    - Ang una sa tanan – ang pag panudlo sang Pulong sang Dios...
    - Tungod sa Pulong sang Dios may ara sang Pagtuo – gina pakita ang aton makakasala nga kinaugali!
    - Kun INDI – si Abimelech kag upod sa iya panimalay – mapatay
    - Si Abimelech indi pagsilutan sa gin himo ni Abraham...
    - Wala sya gin silutan sa iya pag pakasal kay Sara bisan wala siya kabalo
    - Pero atubangon naya ang silot sa pagahimuon niya sa dason niya nga pagpakasala
    - Maapektuhan kita sa sala sang iban – pero indi ini balibad...
    - Indi naton mabasol ang iban sa aton mga desisyon
    - Indi kita maka hambal nga bastos kag akig ta – tungod kay malain aton ginikanan...
    - Indi kita makahambal nga gapangawat ta – tungod kay pigado ...
    - Indi kita makasakit sa iban – tungod kay gin sakit ta nila una...
    - Sa katapusan kita tanan ang naga magapanabat sa mga pagpili kag aton buhat!
- o 3rd – Ang Sabat ni Abimelech... vs. 8-10
  - o 1st – aga pa gid sang madason nga adlaw... vs.8
    - Wala na nag hulat pa si Abimelech – ginpatawag nya iya mga suluguon kag gin hambal ang iya damgo – kag tanan sila hinadlukan
      - o Dayon gin patwag ni Abimelech si Abraham – kag may tatlo sa ka pamangkot
    - Ano ang gin himo mo sa amon...
      - Ang ini nga una nga pamangkot gin sabat para kay Abraham sa katapusan sang verse 8...
      - Nag himo ka sang mga butang nga indi dapat pag himuon
      - **I Corinto 5:1** – taga simbahan nga lalaki nga nag pakighilawas sa asawa sang iya amay
      - Pero gina pasugtan lang sang taga simbahan ang ini nga taho nga maglakat sa simbahan nga wala sing pamangkot
      - Naghambal si Paul sa ila nga ang ini nga sala seryoso gid – biskan ang mga taho nga wala ga pati sa Ginoo nahuya...
      - Dumdumon nyo ang grabi ka immoral nga batasan sang mga taga Corinto...
      - Kilala sila sa 1000 nga templo sang mga ga baligya sing lawas nga ga panaog kada gabi sa syudad...
      - Biskan ang mga pagano na huya mag muno sang sini nga sala!
      - Gusto sang Ginoo nga ang iya simbahan mangin matarong – Diosnon nga kinabuhi...

- **Subo man – pero mas kabalo ang kalibutan sang husto kag sala – sang sa mga gapati sa Ginoo!**
- Ano bala ang akon sala sa imo...
  - Ang hunahuna ni Abimelech nga patyon siya ni Abraham...
  - Ang Ginoo nag hambal sa iya nga ang silot sang iya gin himo amo ang KAMATAYON
  - Basi kabalo si Abraham sang silot – napinsaran nya nga gusto sya patyon ni Abraham!
- Ano ang rason mo nga himuon mo ini...
  - Basi naita ni Abimelek nga nahuya si Abraham sa iya ika-duha nga pamangkot
  - Napamatud-an ni Abemelec nga indi ni gali plano para patyon sya...
  - Kag gin pamangkot sya – ano imo rason sa imo gin buhat... ano ang gina paminsar mo !
  - Husto nga pamangkot – nagpasugot bala si Abraham nga ihatag ang iya asawa!
  - Isa lang gid ang sabat para kay Abraham – si Abraham WALA gapaminsar!
  - **Hulubaton 2:6** – “kay ang Ginoo amo ang nagahatag sang kaalam. Sa iya man nagahalin ang ihibalo kag pag-intiendi.”
  - **Ang tuod nga kaalam – halin sa Dios...**
  - **Kun wala kita naga kabuhi sa Ginoo – kun nagakabuhi kita sa kahadlok kag pangduwa-duwa**
  - **Wala na ta abilidad nga maminsar sang tarong – nagahimo ta sang buang nga pagpili!**
- o 2nd – Pag-atubang sa Sala...
  - Pwede lang mabalik ni Abemelec si Sara kag mag lakat
    - Pero gusto niya nga atubangon si Abraham – gusto niya komprontahon ang sala
    - Ang resulta mangin maayo ang ila nga relasyon
    - Ang indi pag-intiendihanay masulusyunan – kag mabal-an ko may sala gid man nga natabo
  - **Mateo 18:15-20** – nag hatag si Jesus sang 4 ka pamaagi kun may ara nga nakasala sa aton!
    - ❖ 1st – Lakat (Present/Active/Imperative) sa imo utod nga ikaw lang isa
      - **Basi may wala sang pag-intiendihanay nga natabo – sa ginhambal ukon ginhimo**
      - **Simple nga pag istorya sa taho masulusyunan ang problema**
      - **Ukon may ara sang sala kag nag hinulsol sila – kag may ara sang pagpatawad - I Juan 1:9**
    - ❖ 2nd – Magdala (Aorist/Active/Imperative) sang isa ukon duwa upod sa imo
      - Kun ang aton utod indi mamati sa aton – mag dala sang manugpatunga...
      - Ang tawo nga wala sang may ginapaboran – nga makabulig balik sa maayoo nga relasyon
      - **Kon wala sang pag-intiendihanay – maka bulig sila pa-intiendi sa isa kag isa**
      - **Kon may sala nga wala ginpangayuan kapatawaran – siguraduhon sa iban nga mga tawo**
    - ❖ 3rd – Pagsugid (Aorist/Active/Imperative) sa Simbahan
      - Kun indi pa gid sila mamati – indi magbaton sang sala – indi magmaayuhay
      - Ang sugo - dal-on ang ini nga taho (kag ang sala) sa simbahan
      - **Para mabal-an ang sala – kag indi lang pagpawalaan**
      - **Hapos lang pabay-an ang sala – pawalaan lang sa sulod sang simbahan**
      - **Sa pag atubang sang sala bilang isa ka simbahan – ang simbahan wala nagapasugot sa sala**
    - ❖ 4th – Pabay-an (Aorist/Active/Imperative) trataron sila nga mga indi tumuluo
      - Kun indi pa gid sila mamati – trataron sila pareho sa mga indi tumuluo
      - Bisan ano ang pa ang ila rason – ang ila kabuhi nagapakita nga wala sila naluwas
      - **I Juan 3:9** – “ Ang tawo nga nangin anak sang Dios wala nagapadayo sa pagpakasala...”
      - **Indi ta maka hambal nga naluwas na ta kag nagapadayon man kita dyapon kabuhi nga wala naga pangayo sang kapatawaran sa sala**
      - **Ang mas mayo nga himo nga trataron nga daw wala sila naluwas**
      - **Kag hatagan ta sila sang isa ka butang nga kinahanglanon gid nila – ang Pulong**
  - Indi lang para sa aton
    - **I Corinto 5:6** – “indi kamo dapat magpabugal. Indi bala nahibaluan ninyo ang hulubaton nga nagasiling, “kon ibutang ang gamay nga inugpahabok sa harina kag masahon, magahabok ang bug-os nga harina.”
    - **Kun ang sala ginapabay-an lang ang iban nagakasala man...**
    - **Kun gamay lang nga lunang dasig makapahigko sa tubig**

- Ang gamay nga sala magalapta kag maga epekto sa simbahan kag pamilya !
- Kun kis-a kun may makasala sa aton – gusto lang naton maghalin ...
  - May ara sa aton cultura – nga mag likaw mag-atubang...
  - Kun may ara sang naka himo sala – ginalikawan na lang / ginapabay-an lang...
  - Kag sa pagligad sang tinion mangin okay na lang!
  - Ang paglikaw sa problema – magapadako sa problema
  - Kun tistingan naton nga likawan ang problema – mangin oppurtunidad ina ni satanas...
  - Gusto gid na ni satanas nga may pagbinahin-bahin sa sulod simbahan – suyaay kag kaugot
  - Indi pagpasugti si satanas nga kuhaon niya ang pagpatawad kag kalipay nga gin hatag ni Jesus - **II Corinto 2:11**

o 4th – Nagapamatuod sa Sala ... vs. 11-13

- 1st – sa tuod lang ang kahadlok sa Ginoo wala diri... vs. 11
  - Kahadlok sa Ginoo - [יְרָאָה אֱלֹהִים] – used 5x in OT – additional 26x as – Kahadlok sa Dios...
    - **Salmo 111:10** – “kon ang isa ka tawo gusto nga magmaalam, dapat magtahod siya sa Ginoo...”
    - Ginakadlawan sang kalibutan ang Bble - tungod wala sila na hadlok sa Ginoo...
    - Wala sila na hadlok sa paghukom – wala sila na hadlok sa dagat nga kalayo...
    - Pero may ara lang duwa ka klase sang tawo para sa Ginoo...
    - Mga maalam nga makasasala nga nagakahadlok sa Dios kag gapangayo bulig – kag ang mga indi...
    - Para sa mga naga sikway kay Jesus – ang nagahulat sa ila ang sigurado kag kahadlok nga paghukom!
    - **Hebreo 10:31** – “kag makahaladlok gid kon ang Dios nga Buhi amo ang magsilot.”
  - Wala sing pangduwa-duwa nga husto gid ang pagkilala ni Abraham sa mga tawo
    - Ang Filistinhon – nga gin sulat sa kasulatan – mga malain nga mga tawo...
    - Pero ang pagbinutig sa iya wala nagahatag sang ehimplo nga pagkamatarong!
    - Naga istar kita sa makasasala nga kalibutan – pero indi ini buot silingon nga magpakasala ta
    - Gintawag kita ni Jesus para mangin suga sa kalibutan – lain sang sa kalibutan...
    - Kun mangin parehas aton ginawi sa kalibutan – nga gusto pa nila magtuon kay Jesus!

o 2nd – Matuod gid nga utod ko siya... vs.12

- Si Sara utod sa guwa ni Abrham – isa lang ang ila amay...
  - Si Abraham gin pamatud-an nya iya butig – nga gahambal upod sa kamatuoran!
  - May ara bala tunga sa kamatuoran – ukon puti nga butig (white lie) ukon gamay nga butig...
  - Ang TUNGA nga butig pareho lang na sa bilog/tanan nga butig – pagpang-into – pareo lang sa sala
- **Exodus 20:16** – isa sa mga 10 ka kasuguan – indi mag butig!
  - May pamangkot – may maayo bala nga rason nga indi mag hambal sang matuod...
  - Para malikawan ang paglain sang balatyagon sang isa ka taho – ano akon itsura – law-ay...
  - Ukon pag luwas sa kabuhi – pareho sa paltera sa tion ni Moses - **Exodus 1:19**
  - Wala sang maayo nga rason para mag binutig – naga depende ini sa aton
  - Mas maayo pa nga mangin sinsero – mag sugid sang tuod – kag magtuo / magsalig sa Dios!
- Naga himo si Abraham sang balibad sa iya sala
  - May ara sang duwa nga pagpili kun maga atubang kita sa sala
  - Pamatud-an – ihatag ang tanan nga rason kag balibad kun nga gin himo ta ina...
  - Ukon maghinulsol – mangayo kapatawaran
  - Ang pagbalibad nagapaseparar sa Ginoo kag a iban – ang paghinulsol naga pabag-o!

o 3rd – Indi ang Una...

- Sang gin tawag sang Ginoo si Abraham nga mag halin sa balay sang iya amay...
  - Halin (wander) 50x in OT – wala nagamit sa maayo...

- Ginagamit sa mga sapat nga nagtalang / hubog nga taho nga ga dunglaydunglay / ang makaksala nga pagganyat...
- Ang butig sang isa ka propeta nga rason nga nagkasala ang taho – ang pamagi sang butigon nga tagipusuon
- **Imbis nga akuon ang iya sala – gin BASOL niya ang Ginoo**
- Gin hambalan ni Abraham si Sara nga hambalon ini – kada lugar - diin man sila magkadto!
  - **Genesis 12** – sang may ara tiggulutom sa lugar sang Canaan
  - Sang nag lakat si Abraham sa Egypt – gin hambalan nya ang hari sang Egipto – sya ang akon utod!
  - Makapaminsar ka nga abi mo natun-an na ni Abraham sa sini nga tion...
  - Biskan pila katuig na nga nagapanglakaton upod ang Ginoo nagakasala man dyapon!
  - **Hulubaton 24:16** – “kay bisan makapito pa malaglag ang matarong nga tawo, makabangon man siya gihapon...”
  - **Kita tanan ma abot gid na aton tion – kun makasala ta – basi amo man dyapon nga sala...**
  - **Pero ang Ginoo indi na matingala – kabalo siya nga makakasala ta...**
  - **Ang importante mag hinulsol ta – mapanagyo patawad sa mga na halitan...**
  - **Mag dalagan pabalik kay Jesus kag mangayo bulig nga bag-ohon aton tagipuson!**
  - **Importante nga dumdumon ta nga indi kita perpekto – napatawad lang**
- o 5th – Pagbalik sa kay Jesus... vs. 14-18
  - 1st – naghatag si Abimelec sang karnero / baka / kag mga ulipon nga babayi kag lalaki... vs. 14
    - Kag ginhambalan nya sila nga ang duta nga halin sa iya – para ka istar sang maayo nga lugar nga ila ginpili...
      - INDI nya gusto nga magpabilin si Abraham – ang taytay na sunog na...
      - Ang pagsalig nga mangin maayo nga saksi kay Abimelec kag sa Filistinhon wala na!
    - Kag ang gin hambal ni Abimelec kay Sara
      - Gin hatagan ko ang imo nga UTOD sang 1,000 ka bilog nga pilak...
      - Nagapamatuod ni nga ikaw – ukon literal – nga pagtabon sang mata...
      - May duwa ka interpretasyon kun ano imi buot silingon...
      - Basi gusto niya tabunan ang makahuluya nga na tabo
      - Ukon Basi si Abraham ang gin himo tabon para kay Sara sa mga mata sang taho!
    - Si Abraham kag si Sara nagasalig sa ila pangdaya nga kaduwa gid para mangin luwas sila...
      - **Ang punto ni Abimelec bilang bana ni Sara – kompleto na**
      - **Ang sala nila ni Abraham kag Sara ay ang pagsalig sa ila kaugalingon imbes sa Ginoo!**
    - Gin pangamuyuan ni Abraham si Abimelec
      - Si Abimelec / iya pamilya / kag mga suluguon nga mga babahi
      - Tanan sila wala naabata – tungod kay Sara!
  - 2nd – Duwa ka maayo nga leksyon
    - **Una – Makita naton ang kalamidad nga mag-abot kun indi kita magsalig sa Ginoo...**
    - **Tungod wala maintiendihan ni Abraham ang Ginoo – Sodom – wala siya nagsalig sa Ginoo**
    - **Ika duwa – Makita ta nga ginagamit ni Jesus ang tanan para sa iya katuyuan...**
    - **Kabalo ko nga indi ni maayo nga natabo sa ila ni Abraham kag Sara...**
    - **Gin gamit sang Ginoo para mapakita ang tagipusuon ni Abraham – gin gamit nya ang malaot nga hari – para sawayon ang tatay sang pagtuo!**